



Vážení hosté, milí studenti, milí kolegové,

dnes jsme se sešli zde na tomto místě u stromu, který bude připomínat Mendelovo působení v Opavě.

G. J. Mendel je slavný v celém světě, jeho význam je však v České republice stále nedoceněný. Tuto skutečnost si uvědomujeme a snažíme se Mendelovi vzdát úctu, jakou si zaslouhuje. Chtěli bychom dostat jeho jméno do povědomí veřejnosti.

Mendelův životní příběh je výjimečný, je příběhem plným inspirace.

Je to příběh člověka, jehož obrovský úspěch byl vykoupen sérií neúspěchů. Příběh člověka, který se nenechal neúspěchy odradit, nevzdal to a vytrval. Mendel jako velký trémista několikrát neuspěl u zkoušek. Poprvé se díky prodloužení studia dostal do augustiniánského řádu, díky tomu měl možnost věnovat se své vědecké práci. Při dalším neúspěchu u zkoušek si musel vybrat další předmět, matematickou disciplínu – kombinatoriku. A to bylo pro jeho úspěch zásadní. Ve své době Mendelovi totiž absolutně nikdo nerozuměl, protože žádný z přírodovědců neměl matematické vzdělání a matematikové netušili zase nic o přírodě.

Všichni, kdo zkoumali dědičnost, zkoumali velký počet znaků na malém počtu jedinců. Mendel pochopil, že to musí udělat úplně naopak, že musí zkoumat malý počet znaků na velkém počtu jedinců, aby fungovala statistika. Během devíti let vypěstoval 27 000 rostlin hrachu a došel k závěrům, které jsou dnes známy jako tři Mendelovy zákony dědičnosti.

Přírodovědec a katolický kněz Gregor Johann Mendel položil základy genetiky, jednoho z nejdůležitějších oborů 20. století. Mendel ve svém životě rozhodně neměl na růžích ustláno a když umřel, lidé vzpomínali na laskavého kněze, moudrého opata, ovocnáře, včelaře, učitele, meteorologa a podobně. Ale nikdo nevzpomínal na jeho pokusy s hrachem, které ho tolik proslavily. Jeho práce natolik předběhla dobu, že byla nepovšimnuta, respekt a uznání získala až po jeho smrti.

Mendelovo gymnázium připravilo k tomuto výročí projekt na celý rok 2022. Nad oslavami v Opavě převzal záštitu hejtman MSK a město Opava, které se na oslavách výročí G.J. Mendela podílí.

Místo výsadby bylo vybráno záměrně, je v blízkosti budovy, ve které Mendel studoval (nynější budova Zemského archivu), a gymnázia, které nese jeho jméno již 30 let.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří se zasloužili o to, abychom se dnes tady mohli sejít u stromu, který se stane v budoucnosti výrazným a významným stromem Opavy a který byl vysázen na počest skromného génia Johana Gregora Mendela. Veliké díky patří zejména mým kolegům Adamu Wiltschovi a Báře Bitomské, vedoucímu odboru životního prostředí Ing. Jiřímu Vaníčkovi a vedoucí kanceláře primátora města Opavy paní Janě Foltysové.

Děkuji vám všem, kteří jste dnes přišli slavnostním způsobem uctít památku českého velikána.

*Monika Klapková*